

Proloog

Päeva lõpupoole võib kool üsna kõhe koht olla, mõtles Jim Snell tõredalt ja vedas vaikuses ebaloomulikult valjult kriiksvate ratastega majapidamiskäru mööda Hope Academy alumise korruse linoleumiga kaetud põrandat.

Teisest küljest oli õnnistus, et maja oli tema päralt pärast tundidepikkust „jah, söör; ei, söör; kolm kotitait, söör“. Nendel lõputute nõudmistega udupeadest õpetajatel polnud lihtsalt aimugi, mõtles ta raevukalt. Kui *nemad* peaksid väikeste tattninade järelt koristama, oleks teine lugu, pomises ta ja torkas tõrksa krõpsupakendi asjatu raevukusega kepi otsa.

Järsku kangustus ta poole liigutuse pealt, kui kuulis kusagilt hoone sügavusest õõnsat kõlksatust.

Ehkki Snellil polnud kalduvust lasta end kujutlusvõimest kaasa haarata, tundis ta siiski hirmuvärinaid.

Reede õhtul kell seitse. Õpetajaid ei näe nädalavahe- tuse alguses majas küll mingil juhul, mõtles ta hapult. Ja kõik majahaldurid peaksid samuti ammu läinud olema. Koridori rohekassinised seinad, mida valgustasid ainult õuest paistvad tuled, tekitasid peaaegu vesise fosforestsentsi.

Peale generaatori monotoonse mürina oli kõik liikumatu ja vaikne.

Majahoidja tundis seletamatut kihku lülititele vajutada ja kõik pimedad nurgad valgusega üle ujutada. Tavaliselt ei meeldinud talle Hope'i koridore kaunistavate migreeni tekitavate põhivärvidega tähelepanu pärast võistlevate plakatite kakofoonia, aga praegu ihkas ta nende tuttavat värvikirevat rünnakut oma meeltele.

Ta mõtles, kas hoones võib olla sissetungija. Või jändab mõni 11. klassi kutt siin kihlveo peale? Ei, võimatu. Ta oleks ringkäigul märganud, kui midagi valesti oleks, aga midagi kohatut polnud. Ta meenutas rahutult aeg-ajalt liikuvaid jutte kooli kummitusest. Personalijuht oli selle ruttu naljaks pööranud, ent mälestus püsis. Kas siin võib kummitada? Kas mingi... *asi* luurab majas?

Hetk möödus.

Snell andis endale käsu end kokku võtta. Täna ei ole kolmeteistkümnes kuupäev! Lihtsalt üks lekkiv nagisev kuuekümnendatel ehitatud maja. Küllap kukkus mõnes õmblusklassis mannekeen pikali. See poleks esimene kord! Või ehk kõver võre personali liftis – selle paremad päevad olid ka ammu möödas... Igatahes oli tal üheks õhtuks enam kui küllalt. Majahoidja kabinetis ootas teda kipaka kaustakapi alumises sahtlis turvaliselt luku taga pudel viskit. Aeg hästi ära teenitud kosutuseks.

Ootusest kuivava suuga heitis Snell ainitise pilgu koridori. Miski ei liikunud. Haigutades kõmpis ta peafuajee ja oma kabineti poole selle taga.

Aga Jim Snell ei olnud üksi. Pimeduses hiilgasid kassisilmad. Pimedusest libises vargsi välja üks vari ja liikus trepi

poole nagu oma kuningriiki nõudev kummitus. Südamest
ohates, nagu maja olemust sügavale kopsudesse tõmmates,
kadus vari kuhugi ülespoole ja läinud ta oligi.

Painaja oli algamas.

Esimesed muljed

Ühel lohutul oktoobrilõpu neljapäevaõhtul istus nukker Olivia Mullen Hope Academy puhkeruumi seatud jubedas oliivirohelises tugitoolis.

Kiirelt jahtuva kohviga polüstüreenist kohvitopsi peos hoides jälgis ta järjekordsele lõputule koosolekule saabu vaid kolleege. Inglise keele osakonna uusima töötajana polnud teda veel täielikult arvatud ühtegi osakonna siseringi, mis sellistel üritustel domineerisid. Pealtvaataja näebki mängu kõige paremini, kinnitas ta endale, kui hääled valjemaks muutusid ja ruumis väreles ootus.

Siin oli Hope'i inglise keele osakonna koidest puretud juhataja, armas vana doktor Abernathy, kes talle oma vana maailma viisakusega tõsiselt kummardas. Tema kannul saabus punapäine surnukahvatu Mike Synott, osakonna tähtsuselt teine mees, kelle ergas olek pakkus ülemuse hajameelsusele lõbusat kontrasti. Neile järgnes kaks tõsist keskealist naist – Val Thorpe ja Brenda Wray –, kellest õhkus Mary Poppinsi vaikset tõhusust. Järgmisena loivas sisse kolm sakris olekuga, ängist ja aknest märgistatud noort õpetajat. Olivia elavnes, kui tema kõrval võttis istet vana

sõber Matthew Sullivan, samasugune taputeivas nagu alati, näol tavapärase irooniliselt äraolev ilme.

„Ei tea, mis meie armsal juhil meile küll täna õhtul varuks on,“ sosistas Sullivan üleannetult.

„Poiste saavutusvajaduse süvendamine, mis?“ küsis usuõpetuse osakonna korratu välimusega juhataja Harry Mountfield sõrmega üle kõri tõmmates.

„See on oksüümoron,“ venitas Sullivan lugupidamatult, mille peale Val ja Brenda etteheitvalt kulmu kortsutasid.

Olivia surus muige alla ja vaatas lõbustatult, kuidas Harry mugavat asendit otsis. Korratu sakris soenguga Harry, jalgpallurijalad tüüpilises mehelikus poosis laiali, oli Sullivan süngelt elegantsile täiuslikuks taustaks. Mehed olid head sõbrad ja neist õhkus kambavaimu, mida sai iseloomustada vaid sõnaga „kambajõmm“. Harry pilgutas talle silma ja Olivia tundis sellest heameelt, mida süvendasid Vali ja Brenda puhisemine ning kergitatud kulmud.

Ootamatu sagin ukse juures andis märku Hope'i direktori James Palmeri – „öelge mulle JP“ – saabumisest. Lühike, kiilanev, alati päevitunud, paksude mustade raamidega prillidega direktor jättis Oliviale kummaliselt sarmitu mulje, mida süvendasid piuksuv jääl ja seemnerakukujuline keha. „Aga ära lase end petta,“ oli Sullivan teda hoiatanud. „See mees teeb ka Machiavellile silmad ette. Ta lööb sulle noa selga nii kiiresti, et sa ei jõua silmaga pilgutada.“

Lipitsevalt õõtsudes tulid JP järel personalijuht ja direktori isiklik sekretär Tracey Roach või Prussakas, nagu teda paremini tunti, ning Audrey Burke (hüüdnimega Tobuke). Kummaline, mõtles Olivia, kuidas sellisel nääpsul nagu Prussakas võib nii palju võimu olla. Kaerapudrukarva

ja beežides toonides igavaid rõivaid kandev, ilmetu halli soengu, hingetu hääle ja ausameelse nüri pilguga Prussakas meenutas pigem raamatukoguhoidjat kui võimu JP trooni taga. Ent ohutu välimuse taga varjas end osav nuhk ja maailmaklassi pugeja. See, kuidas ta JP ees lipitses, pani piima tilgastuma! Mis puudutab Audrey Burke'i, siis säras tema siiras lühinägelik pilk jumaldavalt direktori poole prillide tagant, mis olid suured nagu alustassid. Oliviale ei mahtunud pähe, kuidas naine ei saa aru, kui kohutavalt võlts Palmer on. Audrey puhul oli armastus pime *ja* kurt!

JP võttis sisse koha kõnepuldil, Prussakas ja Audrey võtsid esireas istet, kui olid terava pilguga üle vaadanud ruumi, mis oli nüüd peaaegu täis. Puudujaid ootab kindlasti noomitus, enne kui päev õhtusse jõuab.

„Sel veerandil on meie põhitähelepanu kinesteetilisel õppel ja kaaslaste tagasisidel, asja sisuks on aidata poistel oma õppeprotsess kontrolli alla võtta. Muutuse meeskond aitab välja arendada sobivad sekkumistehnikad meie harjamatetele õppuritele...“

Ikka sama jura, sama jura, mõtles Olivia süngelt, lülitas end välja ja mõtles kaaskannatajate peale. Aeg-ajalt kostvate summutatud oiete järgi otsustades jagas osa publikut tema tundeid JP retoorika osas. Kõige hullem oli vaestel tõbrastel esireas – neid tabas jõuline pahvak Paco Rabanne'i, Fisherman's Friendi ja Capstan Full Strengthi!

Irooniliseks kontrastiks apaatsele personalile kaunistas puhkeruumi terve hulk poolreligioosete inspireerivate sõnumitega neoonvärvides silte. *Meie parim alati, igal pool!* oli selle haridusesperanto kõige jubedam näide. Pigem oli küll tegemist olemusvõitlusega!

Jumal, kui inetu see maja on! Olivia pilk liikus puhkeruumi kaugemas otsas maast laeni aknast paistvale tagaiaiale. Siseõue kolmest küljest piiravad tuhaplokid näisid kuhtuvas valguses veel lohutumad kui tavaliselt. Matthew ja Harry nimetasid Hope'i punkriks, mis kirjeldas Bromgrove'i südalinnast veidi eemal, kahest linnakalmistust ühe lähedal asuvat kolmekordset betoonmaja ülimalt täpselt. *Kõik lootus jätkke, astudes siit sisse!*¹

Olivia küsis endalt tuhandendat korda, miks ta ometi jälle Hope Academys inglise keelt õpetab. Gilbert (Gil) Markham, tema uurijast kallim, oli püüdnud panna teda loobuma mõttest õpetamisega jätkata pärast eelmise aasta läbielamisi St. Mary koorikoolis, kui Olivia oli kolmikmõrva uurimisse kistud. Ta polnud kindel, kas ta seda isegi läbinisti mõistis. Aga ühte asja teadis Olivia küll täiesti kindlalt. Mida kauem ta uuesti sadulasse hüppamist edasi lükkab, seda raskem on tal oma õpetajakarjääri taas üles ehitada. Ja teda erutas ikka veel see, kui ta sai jagada oma kirge kirjanduse vastu, nii et oli veel liiga vara kõigele sellele joont alla tõmmata.

Matthew' terav küünarnukk tema ribide vahel äratas Olivia mõtisklustest. Ta avastas kohmetult, et Val oli oma karmi pilgu temale suunanud. Olivia andis oma parima, et sobivalt ärksa huvilise muljet jätta. Vali etteheitva ilme järgi otsustades oli Olivia ponnistus haledalt läbi kukkunud. See on *nii* ebaõiglane, mõtles naine. Möödunud oli ainult umbes kümme minutit ja Harry valmistus vähimatki sarnast hukkamõistu tekitamata kergesse unne vajuma. Minuti pärast norskab ta juba valjusti!

¹ Dante Alighieri. „Jumalik komöödia. Põrgu“, kolmas laul, tlk Harald Rajamets. *Siin ja edaspidi tõlkija märkused*.

Ruumis tekkis kerge segadus hetkel, kui kohale ilmus kaks JP asetäitjat.

„*Tuhat vabandust, JP. Asetäitja töö ei lõpe iial!*“ hirus Helen Tapja Kavanagh (asetäitja, õppekava) orjalikult jumaldava ilmega, mille ta sellistel puhkudel ikka näole manas. Tuima näo ja vilava pilguga, inetu potisoengu ja kottis kostüümiga meenutas ta eelkõige naissoost Hruštšovi. Ainus sobimatu detail olid tema jalavarjud – kiisulikud pahkluurihmaga stiletod. Muidugi polnud ta Tapja hüüdnime ära teeninud maitsega jalavarjude osas, ehkki punased tikk-kontsaga kingad olid täpne metafoor tema halastamatule auahnusele.

Ta januneb võimu nii meeletult, et seda tunneb *lõhnast*, mõtles Olivia, kui Kavanagh safaril oleva jõehobu elegant-siga esiritta istuma matsatas.

Dave Uttley (asetäitja, hingehoid), kes end nii paljude pilkude all kohmetult tundis, istus pominal vabandades Kavanagh' kõvale ja lasi pea häbelikult norgu. Kuidas küll Uttley juhatusse pääses, mõtles Olivia. Sama hästi oleks tal võinud olla laubale tätoveeritud *Viruta mulle*. Vinnie Jonesi enesekindlat kõrget kitsast juukselõikust õõnestas arglik kitshabe ja mehe huuled liikusid pidevalt, nagu oleks ta palvetanud – mis polnudki nii arutu eeldus, kui arvestada, et Kavanagh jättis ta täielikult varju. Ja *püha jumal!* kas tal võis tõesti lipsul *munaplekk* olla? Selline välimus küll pedagoogilise universumi peremehe muljet ei jätnud!

Puhketoas oli palav ja umbne. Oliviat haaras kurnatus. Sellistel hetkedel tekkis tal tunne, et kogu haridussüsteem ja eriti Hope Academy oli vastumeede siirale huvile kirjanduse, kultuuri või üldse millegi vastu. Noored õpetajad

haigutasid, piilusid vargsi suure seinakella seiereid ja püüdsid välja arvutada, kaua see piin veel kestab.

„Suur rõõm on kuulda, et kolleegid kõikidest osakondadest loovad vastastikuse austuse, usalduse ja koostöö õhkkonna.“

Kavanagh oli püsti tõusnud ja ajas suust välja täielikku jura. Ükski kliše ei jäänud kasutamata. Oli aeg end jälle välja lülitada.

Olivia lasi mõtetel rännata. Vaevalt ta kohe uuesti vahele jääb...

Aa, veel üks hilineja. Aga see sammus muretu enesekindlusega sisse ja toetus raue elegantsiga vastu seinale.

Ashley Ilueedi Dean. Asedirektor.

See hüüdnimi on täiesti kohane, mõtles Olivia kombekalt langetatud laugude alt Deani silmitsedes. Mees meenutas rohkem kui kunagi varem David Beckhamit, peenetriibuline rätsepaülikond pigem rõhutas erootiliselt kui varjas imelises vormis keha – laiad õlad, kitsad puusad, lihaselised jalad. Kui lisada läbitungivad sinised silmad, tahatud põsesarnad, pruntis suu ja laines blond lakk (pluss maitsekas pärastlõunane habemetüügas), polnud ime, et mehest jäid maha murtud südamed.

Personali seas liikusid jutud, et Palmeril on tema vastu tunded. Kuidas muidu seletada seda, et Dean tõsis meteoriidina majahoidja töökohalt kõrgemasse juhatusse? See oli pretsedenditu ja töötajate ridades palju jutte tekitanud. Tal pole isegi keskharidust tõendavat dokumenti ja ometi vastutab ta kõige eest alates ruumidest kuni personali hindamiseni! Ta *pidi* olema läbi voodi tippu jõudnud!

Mõni ime, et Jim Snell pahaselt nurgas mossitas. Olivia ei kujutanud ette, et *Jim* oleks kunagi kelleski mingeid erootilisi tundeid tekitanud. Majahoidja kuhtunud kuju

silmitsedes tekkis Olivial tunne, nagu oleks kogu valgus mehest välja imetud ja tema säravale endisele alluvale kinnitunud. Kui pilgud suudaksid tappa, ei oleks Olivia Ilueedi Deani väljavaateid küll kuigi kõrgeks hinnanud!

Dean näis olevat täielikus teadmatuses 10. ja 11. klassi Lolitadest, kes lootuses Deanile silma jääda oma vinniliste kallimate pahameeleks tema kabineti lähistel koridoris luurasid. Direktoriga rääkides ei andnud ta kordagi sõna Dave Uttleye, ehkki too puhises ja pahises oma korda oodates. Ei, Ashley Deanil jätkus silmi ainult Palmerile, kelle füsiognoomiat näis valgustavat sisemine tuli, tema näost õhkus puhast rõõmu. Nagu oleksid nemad kaks eksisteerinud imelises intiimses ringis, kuhu teisi ei lastud. Kui Olivia nende teineteisest haaratud vestlust jälgis, pani vaatepilt tema pea kummalisest ohutundest kihelema. Ta pööras pilgu ära ja jättis mehed rahule.

Just siis, kui Olivia kartis, et ei suuda kramplikku naeratust enam hetkegi näol hoida, kuulis ta võlusõnu „ja viimase asjana“. Eeldusel, et mõni idioot kõike ära ei riku ega vasta JP üleskutsele „Kas küsimusi on?“, on nad pääsenud!

Kordki tal vedas! Isegi lömitajad näisid vaikivat.

Järgnes meeleheitlik tormamine ukse poole.

„Tuled ka pubisse, Liv?“ Seda küsis elavate hulka naasnud Harry Mountfield, kes innukalt esimest pinti ootas.

„Mitte täna, ma olen omadega läbi,“ vastas Olivia ausalt.

Ukse juurde jõudes sundis miski Oliviat ümber pöörama.

JP ja Ashley Dean seisid kõrvuti, pead koos. Alasti imetus Palmeri pilgus muutis Olivia kohmetuks.

Pahandused, ütles ta endamisi ja lipsas minema.

Olivia

Kodu, ohkas Olivia, kui koperdas üle Sweepstakes 56 ukse-
läve, mis oli luksuskorterimaja Bromgrove Avenue lähedal
asuva Bromgrove Parki kaugemas otsas.

Arhitektuuriliselt oli range kubistliku vormiga maja
teatud mõttes anomaalia linnaosas, kus domineerisid liht-
sad Victoria ajastu majad, aga Oliviale meeldis neljanda
korruse nurgakorter, kus ta koos Gilbert Markhamiga elas.
Ükskõik kui mürgine tema tööpäev oligi, rahustas korteri
vaikne õhkkond teda alati. Hetkega heitis ta õlgadelt Hope
Academy kitsarinnalisuse, noa selgalöömised ja alatud reet-
mised. Nagu nahka vahetav madu, mõtles naine nukralt.

„Ma olen siin, Liv!“

Olivia viskas oma täistopitud koti käest ning osa-
valt vaibal ja pea kõikidel nähtavatel pindadel kõrguvate
raamatukuhjade vahel laveerides võttis ta suuna kallima
kabinetile.

Markhami pühapaik oli nii tühi, et meenutas munga-
kongi. Olivia eeldas, et kõle tühjus oli vastukaaluks
meest muidu alati ümbritsevale kohutavale kaosele. Näha
polnud ühtki kausta ega fotot kuriteokohast, ainult politsei

sülearvuti. Aga Olivia teadis, et see tuba, kust avanes vaade Põhja-Bromgrove'i linnakalmistule, oli koht, kus tema leebe tundlik kallim suhtles nendega, keda ta ei olnud päästa suutnud, hoidis nende mälestuse elavana kaua peale seda, kui maailm oli nad unustanud ja edasi liikunud. Markham, kes ühendas endas karmi elukogemust ja romantilist idealismi, sai end täiesti vabalt tunda ainult koos Oliviaga.

Mees pööras kahvatu väsinud näo naise poole – kogu erksus oli koondunud ärksatesse hallidesse silmadesse – ja lükkas iseloomuliku kärsitu liigutusega paksud tumedad juuksed laubalt.

„Täiuslik ajastus, mu arm. Tänapäevaks on mul kuritegude statistikast enam kui küllalt!“ Ta naeris Olivia ilmet nähes. „Aa, see oli vist väga hull. Teie direktor ei olnud just kõnekunsti parimal tasemel!“

Olivia väristas end teatraalselt. „Ma eelistaksin veel ühele sellisele kogemusele prefrontaalset lobotoomiat. See oli veel hullem kui tavaliselt. Olime kõik oimetud, aga tema lasi aina edasi ja ajas mingit vana jama. Harry Mountfield nimetab seda JP esperantoks, sest ülejäänud ei saa sellest üldse sotti.“

Markhami armastav pilk puhkas kallimal, Olivia vasekarva kiharad raamisid õhetavat nägu, habras keha värises pahameelest. Temas oli midagi ebamaist. *La Belle Dame Sans Merci*. Ometi teadis Markham, et Olivial on suur süda nagu neitsi Maarjal ning – hoolimata vastumeelsusest JP ja teiste temasuguste vastu – vankumatu usk inimeste headusse.

Markham nautis alati naise elavaid kirjeldusi Hope'i personalist ning sädelevaid aruandeid JP ja tema aparatši-

kute loendamatumest totrustest. Ent Olivia väsinud silmi ja pingsalt kokku surutud huuli nähes tundis mees ootamatut muretorget. Võib-olla oli viga, et ta nii ruttu tööle läks, arvestades traumas, mille oli põhjustanud naise seotus St. Mary mõrvajuhtumiga. Ehk oleks Markham pidanud üritama teda veenda, et ta ei läheks tagasi Hope Academyse, kus ta oli varem asendusõpetajana töötanud. Või vähemalt oleks ta ehk pidanud nõudma, et naine töötaks osalise tööajaga, mitte täiskoha ning kogu sellega kaasneva stressi ja pingega. Teisalt oli Oliviale raske vastu seista, kui ta oli otsustanud tegutseda. „Ma muretsen ja haun musti mõtteid ainult siis, kui kodus olen,“ oli ta mehele öelnud. „Töö on minu jaoks parim ravim.“

Miski vaevab naist, järeldas mees läbinägelikult. Midagi enam kui tavaline tüütu poliitika ja võitlus bürokraatiaga. Loodetavasti avab ta end õhtusöögi ajal rohkem.

Markhami eeldus oli õige. Kui nad oli päevateemad naerdes läbi arutanud ja viskit juues istusid, pöördus Olivia uuesti Hope'i juurde.

„Täna õhtul oli õhus midagi kummalist,“ ütles ta ettevaatlikult.

„Kuidas nii?“

Olivia kulmude vahele tekkis kerge kurd.

„Oh, ma ei oska seda eriti hästi sõnastada, aga miski tundus paigast ära olevat.“ Ta kõhkles ja lisas: „See on mu tagasiminekest saati nii olnud. Nagu enne äikest, kui õhk on nii umbne, et pea hakkab valutama...“

„Sa arvad siis, et puhkemas on mingi skandaal?“ küsis Markham turtsatades. „Kui isuäratavalt kohatu!“

Olivia krimpsutas nägu. „Noh, ma ei teagi... Algul arvasin, et inimesed on minu suhtes ettevaatlikud, sest... kõige selle pärast, mis eelmisel aastal juhtus, aga siis taipasin, et asi polnud selles.“

Markham jäi ootavale seisukohale.

„Mäletad, ma rääkisin uuest direktori asetäitjast?“

„Tollest, keda te Ilueediks kutsute? Välkkiire tõus basseinipoisist või kellestki taolisest...?“

„Majahoidjast,“ parandas Olivia naeratades. „Jah, see on tema.“

„Mis temaga on?“ Markham oli meeldivalt uudishimulik.

„Tema nimi on Ashley Dean. Räägitakse, et ta hüppas ametiredeli tippu, sest JP on temast sisse võetud.“

Markham oli mõtlik. „Kas direktor ei ole abielus? Pereinimene?“

„*Oli*. Nad läksid Cheryliga eelmisel aastal lahku.“

„Selle armumise pärast?“

„Hakkab nii tunduma küll...“ Olivia otsis sõnu. „Oh, ma tunnen end kiuslikuna, et nii räägin... aga midagi kummalist on igatahes teoksil. Oleksid pidanud nägema, kuidas JP teda vahtis. Ta on omadega täitsa sees.“

„Hmm. Ja kas noorherra Dean vastab nendele tunnetele?“ küsis Markham pepsi teesklusega.

Olivia krimpsutas nägu. „Noh, sina nimetaksid teda libedaks selliks. Lõikas personali ridades – nii meeste kui ka naiste hulgas – nagu vikatiga ja jättis endast maha emotsionaalse kaose.“ Märgates, et Markham jälgib teda tähelepanelikult, lisas Olivia vaikselt: „*Mind* see ei puuduta, Gil. Nägin ta algusest peale läbi. Temas on midagi *rebase-likku*,“ judistas Olivia end, „mingi loomalik instinkt, mis

haistab haavatavust. Audrey Burke'i vastu oli ta lausa julm. Ma ju rääkisin sulle temast, eks? Ta on direktori sekretär ja suurim fänn. Noh, Ashley ristas Audrey siblivaks juhmar-diks ja ahvis teda terve aja.“

„Kas sa ei rääkinud, et Ashleyl oli raske lapsepõlv? Midagi seoses vägivaldse isaga?“ Direktori asetäitja elu-lugu oli puudutanud Markhamit, kellele olid jäänud armid kuritarvitajast kasuisaga läbi elatud kirjeldamatutest kogemustest.

„Täpselt nii. Tal ei ole lihtne olnud.“ Olivia üritas talle omaselt õiglane olla.

„Arvestades kõiki lünki tema formaalses hariduses, on ta väga elutark ja auahne... Lihtsalt...“ Ta keerutas punakas-pruuni juuksesalku hajameelselt. „Ta on sisimas surnud. Nagu Archie Rice¹. Sisimas surnud.“

„Kuidas ta õpilasi kohtleb?“

„Mind ei üllataks, kui ta oleks ühe või kahega neist oma väikesi mõttemänge mänginud.“ Olivia hääle tekkis iseloomulik teravus. „Mäletan üht vahejuhtumit oma asendusõpetaja ajast. Nägin, kuidas üks kümnenda klassi poiss Ashley kabinetist välja koperdas – too oli siis majandusjuhataja. Poiss oli näost punane ja kohmetu, aga kõige rohkem jäi mulle meelde koridori kanduv pilkav naer. Ma kohe *teadsin*, et Ashley oli poisi kuidagi üles kee-ranud. Noorukiea ebakindlus muudab õpilased tema silmis saakloomadeks. Ja ta on piisavalt nutikas ning oskab valida neid, kellele on liiga piinlik, et midagi öelda.“

Markhami ilme reetis, et tema uurijaantenn oli võbe-
lema hakanud.

---

¹ Laurence Olivieri kehastatud tegelane 1960. aasta filmis „The Entertainer“.

„Oo ei, kallim,“ kiirustas elukaaslane teda rahustama, nähes, et mehe mõtted olid libisenud St. Mary mõrva-juhtumi noortele ohvritele. „Mitte midagi sellist nagu St. Marys. Lastekaitsjad ei leia tema vastu iial midagi. Selleks on ta kaugel liiga nutikas.“

„Niisiis, tõenäoliselt kasutab ta JP-d lihtsalt ära, et edasi jõuda? Kui tegemist pole just pimestava füüsilise külgetõmbega... Aga minu meelest sa ütlesid, et JP on Quasimodo nõbu ja puha.“

„Ma ei usu, et ma nii kaugele läksin!“ puterdas Olivia.

„Ei, *nüüd* mulle meenub. Sa ütlesid, et ta võiks „Muumia“ uusversioonis peaosa mängida ja grimmi poleks vajagi.“ Markhami toon oli narritav.

„*See oli Harry, mitte mina!*“ Olivia näis veidi häbenevat. Ta kogus end. „Noh, ei saa salata, et JP mängib oma liigast väljas. Ashley on imehea välimusega. Varem oleksin öelnud, et ta kasutab JP-d ära.“

„See on siis Hope'i vaste režissööri diivanile,“ märkis Markham. Terased hallid silmad uurisid Oliviat. „See siis tekitabki neid allhoovuseid, mis? Romantiline suhe direktori ja tema asetäitja vahel?“

„Ausalt, ma ei tea, Gil.“ Jälle see kurd kulmude vahel. „Ashley oleks nagu igasuguste ümberringi keerlevate negatiivsete emotsioonide neelukoht. Aga seal on veel midagi.“ Olivia rüüpas viskit, enne kui jätkas. „Täna tundsin koosolekul puhkeruumis tõelist *vihkamist*... *Pöial sügeleb kui hull, vist on kuri tulekul.*“¹ Ta naeris ebakindlalt. „Ära muretse, kallim, see on lihtsalt mu traumajärgse stressihäire sündroom. Pesen nõud ära ja naudin siis tööde parandamise katarsist. Täna on hinne 9 nüriduse skaalal.“

¹ W. Shakespeare „Macbeth“ 4. vaatus, 1. stseen, tlk Jaan Kross.

Markham hoidus taktitundeliselt edasistest küsimustest, aga otsustas endamisi Oliviat tähelepanelikumalt jälgida. Vähemalt kindlustasid Matthew Sullivan ja Harry Mountfield naise seljatagust. Ta oli kindel, et tema kallima ischakanud kaardiväelased annavad talle teada, kui mingi oht tekib.

Õhtul hiljem, Markhamit voodisse oodates, lülitas Olivia sülearvuti sisse, et tänaseid e-kirju lapata.

Lõputuid sõnumeid kerides märkas ta ärritunult, et paljude kirjade saatjaks oli Ashley Dean. Jumalapärast, mida see JP ometi mõtles? Üks asi oli see, kui direktor andis oma silmarõömule dekoratiivse rolli, milleks too nii imeliselt sobis, aga hoopis teine asi oli anda talle selline täidesaatev võim.

Markhami kabineti ukse sulgumist kuuldes lükkas Olivia arvuti kõrvale.

Homme on uus päev!

Bromgrove'i politseijaoskond on kohutavalt kole maja, mõtles Markham reede hommikul kell kuus beežidest legoklotsidest ehitust vaadates. Sama arhitektuurikoolkond nagu sellel punkril, kus Olivia töötab.

Ta viivitas ja nautis jahedat liikumatut õhku, lükkas edasi umbsesse osakonda minekut, vaatas jaoskonna vastas seisva Bromgrove'i raekoja tahmatriibulist Victoria ajastu gooti stiilis fassaadi. Raekoja ühel küljel kerkis St. Chadi kihelkonnakirik surnuaed, teisel pool kadus kaugusse Hollingrove Park. Hilissügisesel hommikul oli see meeldiv vaatepilt. Hetkeks soovis Markham kirglikult, et saaks pingi juurde minna ning korraiski üksindust ja täielikku rahu nautida.

See hetk möödus. Selga sirgu ajades astus ta pöörduksest jaoskonna fuajeesse ja tervitas reipal toonil vastuvõtus istuvat politseinikku, enne kui astus lifti, mis ta kriminaalpolitsei ruumidesse viis.

Avatud ruum oli vaikne, ainult päevavalguslambid ja kipakas veejahuti surisesid vaikselt taustal. Meeleheitliku katsena valitsevat steriilset õhkkonda elavdada olid kontorisse strateegiliste vahedega pandud lillepotid närtsinud monsteratega, aga millegipärast see vapper katse siseruumides aiakujundust teha ainult rõhutas ruumi klaustrofoobilist umbsust. Markhamile kuulus klaasitud nurgakabinet, mille kitsad lamellkardinatega aknad pakkusid võrratut vaadet jaoskonna parkimisplatsile. Markham avas nobeda liigutusega klaasist vaheseinu katvad rulood.

Oleme avatud!

Nagu märguande peale tatsas uksest sisse seersant George Noakes, käes midagi, mis Markhami hinnangul oli surmavat kolesterooli sisaldav pakkumine sööklast. Nagu tavaliselt, nägi Noakes välja nii, nagu oleks ta riietunud üldmuljele mingit tähelepanu pööramata. Tänapäevane komplekt oli eriti räige, koosnedes sinepikollasest tviidpintsakust ja mitte kuigi puhtast sinisest särgist, tumepunasest triipudega lipsust ja määrdunudvalgetest kottpükstest. Oliviat rõõmustas Noakesi niinimetatud psühhedeeliline maitse, aga Markhami ülemustele see muljet ei avaldanud.

„Jumala pärast, Markham,“ oli peainspektor Sidney hiljutisel koosolekul sisisenud, „tee oma seersandiga midagi. Ta on täielik häbiplekk. Annab noorematele politseinikele kohutavat eeskuju.“

Ometi keeldus Markham hoolimata poliitiliselt ebakorrektse sakris veterani tekitatud ebaprofessionaalsest muljest kangekaelselt kõikidest võimalusest George Noakesi ääremaadele saata. Ainult tema teadis, kui palju ta võlgnes Noakesi tagasihoidlikule usaldusväärsele, kaastundele ja tervele mõistusele. Ainult tema teadis, kui hästi nad vastanditena töötasid. Lõpuks loobusid peainspektor Sidney (või Libe Sid, nagu teda üldiselt tunti) ja komissar Collier katsetest Noakesist lahti saada, ehkki mitte ilma süngete ennustusteta selles osas, kuidas Noakes kahjustab Markhami väljavaateid ametikõrgendusele.

Markham oli valmis riskima.

„Hommi-kust, ülemus,“ urahtas Noakes ja vajus ühte kahest lohkus tugitoolist Markhami laua ääres. Keerutamata asus ta oma polüstüreenist kandamit lahti harutama ning nähtavale tulid jõe burger ja ketšupisse uppunud kartulikotletid.

Markham ohkas, krimpsutas peenutsevalt nina ja võitles kõigest jõust räige rasvahaisu tekitatud iiveldusega.

See oli nende igahommikune rituaal. Kui asi Noakesi puutus, oli see kivisse raiutud.

Noakes heitis vargse pilgu Olivia raamitud fotole Markhami laual – see oli ainus isiklik asi kabinetis, kui mitte arvestada paari üheksateistkümnenda sajandi klassikut raamaturiiulis. Noakes suhtus Oliviasse aukartuse ja ettevaatuse seguga. Endamisi pidas ta naist üheks oma tütre Natalie lapsepõlveraamatust ellu ärganud nõiatariks. Paeluv, salapärane, ebamaine – mõni ime, et uurija sellest punapäisest nääpsust pöördes oli. Noakesi meelest sobisid nad hästi, ehkki naine oli mehest viis aastat vanem. Noakes ei

saanud poolest Olivia jutust aru, aga talle meeldis leebet musikaalset kontraalti kuulata ja tema innukaid rohelisi silmi jälgida. Ja naine mõjus ülemusele hästi – oli tema teravaid servi pehmandanud ja tõrjunud selle vaevatud pilgu tema silmadest. Noakes jagas harva oma isiklikke asju kurikuulsalt reserveeritud Markhamiga, kelle range olek tõrjus igasuguse liiga familiaarse käitumise. Aga mingi nende sõnatu suhtlemise alkeemia kaudu teadis Noakes, et Olivia on uurija hingesugulane ja temata oleks Markham sisimas verd jooksnud.

„Mida sa Hope Academyst rääkida oskad, Noakes?“

Noakes oli uhke selle üle, et teda oli peaaegu võimatu üllatada, aga jahmunud ilme tema räsitud näol reetis, et küsimus tabas teda ootamatult.

„Noh, ülemus, ma tean, et su... Olivia... noh, ma tean, et ta on seal õpetaja, ja ma ei taha midagi halba rääkida...“

„Tavaliselt see sind ei takista, Noakes,“ kostis kuiv vastus, „nii et pole vaja minu õrnu tundeid säästa.“

„Noh, sellel koolil on teatud kuulsus, boss. Metsikud lapsed, kui sa aru saad, mida ma öelda tahan. Mõned on päris pöörased. Mul on hea meel, et meie Natalie käis Bromgrove'i keskkoolis. Seal on prioriteedid paigas.“

Olles märganud Noakesi tütart Bromgrove'i halvema kuulsusega lõbustuskohtades, arvas Markham, et Natalie teeb kaotatud aega tasa, aga ta jättis selle enda teada ja tegi ebamääraselt nõusolevaid häälightsusi.

Seersant jätkas leebemalt: „Ma ei taha öelda, et Hope'i õpetajatest midagi kasu ei ole.“ *Hoidku selle eest.* „See Harry Mountfield on tipp-topp. Mängib politseist paari poisiga viis viie vastu jalgpalli.“

„Jah, Olivia jutu järgi on tema üks headest.“

Julgust saanud Noakes jätkas. „Olen seal aeg-ajalt kons-
taabel Doyle'iga kogukonna meeskonnast ikka käinud.
Ülemused ausalt öeldes küll head muljet ei jätnud.“

Markham surus naeratuse alla. „Minu meelest nime-
tatakse neid nüüd vanemjuhtkonnaks,“ ütles ta leebe
halvakspanuga.

Seersant turtsatas põlglikult. „Kuradi totter. Minu ajal
olid direktor ja direktori asetäitja ning rahvas teadis, mis on
mis. Nüüd on neil kõik need uhked tiitlid ja nad on liiga
tähtsad, et klassi ees seista. Minu Muriel ütleb...“

Markham katkestas teda kohe, sest oli liigagi tuttav
auväärse proua Noaksi vaadetega valitsusest allapoole jää-
vate ühiskondlike asutuste ebaõigluse osas.

„Mingit skandaali ega midagi sellist siis ei ole, Noakes?“

„Ei midagi kõneväärset, välja arvatud üks noor mate-
maatikaõpetaja, kes natuke kiirustades lahkus.“ Seersant
lisas nukralt: „Tavalised asjad, boss. Mingi tüdruk oli temast
sisse võetud ja ei suutnud suud kinni hoida. Siis ta murdus
ja tunnistas, et kõik oli väljamõeldis, aga mees sai ikka
kannatada.“ Noakes kratsis mõtlikult pead. „Direktor on
tõeline nõmedik, läbinisti võlts.“

Markham vajus mõttesse, mille katkestas Noakesi küsi-
mus: „Miks sa Hope'i kohta küsid, ülemus? Kas seal on
midagi lahti?“

„Ah, tuli lihtsalt komissariga jutuks,“ vastas uurija
ebamääraselt.

Noakes sai aru, et ükskõik mis ülemust ka vaevas,
praegu ta sellest rohkem teada ei saa. Markham tuleb selle
teema juurde tagasi, kui ta selleks valmis on.

Sel hetkel koputati uksele.

„Nooremuurija Kate Burton on teenistuseks valmis, söör!“ ütles vali rõõmus hääl.

Kui Markham ja Noakes teda tühja pilguga vahtisid, särav naeratus hajus.

„Lähetusega perekonnaasjade osakonnast, söör. Peainspektor Sidney ütles, et te ootate mind.“

„*Muidugi!*“ Markhami hääl kõlas isegi tema enda kõrvus ebaloomulikult südamlikult, aga ta tahtis uustulnukale head muljet jätta, eriti Noakesi rõhutatud huvipuudust arvestades.

Nooremuurija Burton kandis värskelt triigitud sooneutraalselt pruunikashalli pükskostüümi ja lumivalget püstkraega särki, mis andis talle jõuka kommunisti välimuse. Korralik tumepruun soeng raamis laia, nõbininaga nägu, mille päästis ilmetusest ainult valvsalt intelligentne ilme.

Markham andis uustulnukale viiepega märku Noakesi kõrval vabas tugitoolis istet võtta ja märkas lõbustatult, kuidas neiu hoolikalt tooli pühkis, enne kui pepsilt selle servale istus, nagu kardaks mingit nakkust saada. Noakesi tohutuks jahmatuseks võttis neiu märkmiku ja pastaka ning vaatas peaaegu aukartuseni küündiva innukalt tähelepaneliku ilmega uurija poole. Seersandil oli ilme nagu herilast närival buldogil ja Markham sai aru, et Noakes uuris rutuga Burtoni puuduseid. Ülikooliharidusega. Vasakpoolne. Puukallistaja. Pea jagab nagu koorelahutaja. Pugeja. Lihtsalt kuradi tüütu.

Uurija Markham oleks tahtnud oiata. Inimesel, kes Burtoni tema meeskonda suunas, oli igatahes väärastunud

huumorimeel. Võimalus, et seersant oma sisemist neander-
tallast ohjes hoiab, oli kaduvväike. Parim, mida ta loota
võis, oli see, et uue nooremuurija nähtav otsusekindlus
head muljet jätta kaitseb teda kõige eest, mis Noakesil
varuks võib olla.

„Niisiis,“ ütles ta sisemiselt oma semulikkuse peale nagu
krimpsutades ja Noakesi irvest välja tegemata, „hakkame
siis peale. Hoxtonis oli eile üks kehalise väärkohtlemise
juhtum. Võtke konstaablid Doyle ja Davies kaasa ning
kandke mulle esimesel võimalusel ette.“

Noakesi suunurgad vajusid alla, aga Markham ei teinud
tema ilmsest rahulolematusest väljagi ja lisas tähendus-
rikkalt: „Sa võid nooremuurija Burtonit juhendada,
seersant. Nii sisseelamise mõttes.“

Sisseelamisest kuuldes muutus Burton kohe reipamaks,
ehkki Markham oli seda maininud ainult sellepärast, et
nende meeskonna uus liige nägi välja nagu inimene,
kelle eelistatud õhtune lugemine on Blackstone'i poliit-
sei käsiraamat. Noakesi turtsatus andis sellisele viisakusele
adekvaatse hinnangu.

Kui teised olid ära läinud, ei suutnud Markham süve-
neda. Ta kõndis kabinetis rahutult edasi-tagasi nagu
hukkamist ootav surmamõistetud ning tema mõtted keer-
lesid aina Hope Academy ja Olivia kahtluste ümber.

Ajalugu ei saa ju korduda, eks? Olivia oli eelmisel aastal
nende kohutavate mõrvadega St. Marys nii palju läbi
elanud. Armkude oli vanad haavad vaevalt katnud, aga
nende all oli naine alles habras. Kui Olivia öösiti karjus,
teadis Markham, millised vaimud teda vaevasid, sest samad
vaimud jälitasid tedagi.

Ta laseb kogukonna meeskonnal asja diskreetselt uurida. Kas Noakes mitte ei maininud, et see jääb kons-
taabel Doyle'i piirkonda? Jah, Doyle ja Burton võivad sealt
homme läbi astuda – pidada loengu narkootikumidest
või midagi, et saaksid selle varjus ringi nuuskida ja asjast
parema ülevaate.

Kui otsus tehtud, pööras Markham vastutahtsi oma
tähelepanu ees ootavale päevale. Preili Purcell, tema punk-
tuaalselt täpne sekretär, hiilis kahtlemata juba kusagil
lähedal.

Hope Academy võib oodata.